

Poliitikot kohtaavat verkossa paljon häirintää ja vihapuhetta, mutta moni heistä jättää raportoimatta kokemuksistaan. Tampereen ja Helsingin yliopistojen Viha ja julkisuus - tutkimushankkeessa mukana ollut tutkija Reetta Oksa kertoo, että hankkeen kyselyyn vastanneet kunnanvaltuutetut kohtaavat verkossa muun muassa vihaisia ja loukkaavia viestejä, maalittamista sekä jopa väkivallalla uhkailua.

Oksan mukaan poliitikkojen kohtaama häirintä voi olla erityyppistä esimerkiksi sukupuolesta riippuen. Vihapuheen määrään vaikuttaa myös paljon poliitikon julkinen esiintyminen.

– Sellaiset henkilöt, jotka esiintyvät julkisesti sekä ihan perinteisessä mediassa että sosiaalisessa mediassa. Sellainen lisää riskiä sitten tällaisen vihan ja häirinnän kohteeksi joutumisesta.

Verkkovihan taustalla saattaa Oksan mukaan olla halua hiljentää ihmisiä ja vaikuttaa keskustelukulttuuriin.

– Se on ainakin yksi sellainen motivaatio sitten hyökätä ihmisiä kohtaan verkossa, jotta he eivät sitten nostaisi, kun nimenomaan tällaiset ehkä paljon kiistellyt aiheet ja ehkä kontroversiaalit asiat ja aiheet ovat sellaisia, jotka herättävät ihmisissä tunteita. Ja sen vuoksi sitten ihmisiä yritetään hiljentää tai jotenkin hallita sitä, että kaikkea ei tuotaisi keskusteluun ja julki.

Työhön perustuva verkkohäiriöitä voi saada poliitikon rajoittamaan julkista esiintymistään ja jopa sensuroimaan itseään, jotta vihalta voisi tulevaisuudessa välttyä. Esimerkiksi naispoliitikot sensuroivat puheitaan Oksan mukaan miehiä herkemmin. Myös poliittisen uran jatkoa saatetaan häirinnän vuoksi harkita kahdesti.

– Tietystikin on sitten aika ikävä ilmiö, koska se rajoittaa sitten sananvapautta ja ylipäätään julkista keskustelua, jos sitten ei kaikista aiheista uskalleta keskustella.

Oksan mukaan haasteena on muun muassa se, että isoon osaan häirintätapauksista ei reagoida ollenkaan eikä niitä esimerkiksi raportoida eteenpäin poliisille, jolloin tekijät eivät saa niistä rangaistuksia. Osa poliitikoista saattaa esimerkiksi estää häiritsijän käyttäjätilin tai pyytää tätä lopettamaan, kun taas osa jättää häirinnän täysin huomiotta. Oksa korostaa, että verkkoviha on työturvallisuusasia ja työpaikoilla tulisi olla selkeät toimintamenetelmät häirintätapausten varalle.

– Niin, kokonaisvaltaisen tuen antaminen sitten sille työntekijälle, että hän ei jäisi yksin siihen ikävään tilanteeseen, vaan että olisi sitten sellainen olo, että hänen puolella ollaan ja häntä tuetaan tässä asiassa ja hänen ei tarvitse olla yksin sitten tällaista hyökkääjää vastaan.